

PRZEGŁĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:		Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.	Ogłoszenia:
Abonament kwartalny	4 zł	Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43. Telefon Nr. 132-67 Konto P. K. O. Nr. 400.342.	Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
„ półroczny	8 zł		Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki 60 groszy
„ roczny	16 zł		Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń			Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100 Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25 Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230 Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Dziś w Kinoteatrze Dźwiękowym „WANDA”, św. Gertrudy 5.

Największa i najweselsza komedia muzyczna sezonu!

Błękitna Parada

Dowcipny, wesoły i melodyjny obraz

W rol. gł.: - Genjalna para artystów, premjowani tancerze

Fred Astaire Ginger Rogers

Poranki Filmowe

W sobotę, dnia 5 września o godz. 3 ciej popoł.

W niedzielę, dnia 6 września o godz. 10-tej i 12-tej

PIERWSZY FILM PLASTYCZNY

Krwawe Perły

Ceny miejsc od 50 groszy.

TARGI PRASKIE

CENTRALNY RYNEK
CZECHOSŁOWACKIEGO PRZEMYSŁU

Bezpośrednio po Targach Lipskich

50% zniżki na kolejach czechosłowackich

33% „ „ „ polskich

Bezpłatne wizy

3.000 wystawców

OD 4 DO 13 WRZEŚNIA 1936 r.

Wyjaśnień udziela Honorowy Przedstawiciel Targów

Władysław BOŁOŃSKI Kraków, św. Anny 3, I. p. — Tel.: 104-65.

Najlepsze źródło zakupu na wysokogatunkowy towar czechosłowacki.

Tanią wycieczkę na Targi Praskie organizuje „Orbis”

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”

SALON KRAWIECKI JÓZEF ISKERSKI

zawiadamia JW Panów, że najnowsze
żurnale i materiały ma już na składzie.

Zapraszam przeto Szan. Klientelę
do oglądnięcia tychże

Kraków, Florjańska 3, I. p.
Telefon Nr. 116-67

Wykonuje z własnych i dostarczonych materiałów.

Ściganie przestępstw dewizowych.

Min. Skarbu wyjaśniło czasowo aż do czasu wydania specjalnego rozporządzenia, iż w razie wykrycia przestępstwa dewizowego należy winnych zatrzymać i spisać protokół. Obwinionego wraz z protokołem przesyła się w ciągu 24 godzin do prokuratora Sądu Okręgowego za pośrednictwem policji. Urząd celny może zarządzić odstąpienie obwinionego do najbliższego Sądu Grodzkiego, jeżeli siedziba Sądu Grodzkiego leży bliżej urzędu celnego niż siedziba Sądu Okręgowego. Środki płatnicze, złoto, papiery wartościowe, książeczki oszczędnościowe, stanowiące przedmiot przestępstwa karnego, należy zatrzymać jako depozyt rzeczowy, złożony do dyspozycji władz sądowych.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr. 21 została ogłoszona instrukcja Ministerstwa Skarbu z dnia 8 b. m. w sprawie wykonywania przez urzędy celne i placówki graniczne kontroli skarbowej przepisów o obrocie pieniężnym z zagranicą. Instrukcja ta stanowi podstawę dla urzędów celnych w sprawach związanych z wykonywaniem przepisów dewizowych.

M. in. Komisja Dewizowa ustaliła wysokość waluty, którą wywozić będzie można do Gdańska. Obywatele polscy będą mogli wywieźć do Gdańska 500 zł. miesięcznie, przyczem dla kontroli przewożonych przez granicę pieniędzy dołączane będą do paszportów karty ewidencyjne.

Komisja Dewizowa zaleciła, by urzędy celne przyjmowały do depozytu rzeczy i pieniądze jedynie w ostateczności, gdy osoby udające się zagranicę nie będą miały gdzie zdeponować nadwyżek przewożonych sum, złota i t. p.

Funkcjonariusze urzędów celnych otrzymali instrukcje o sposobie przeprowadzania rewizji bagażów dyplomatycznych. Kontrola celna w stosunku do tego rodzaju bagażów ograniczyć się ma do sprawdzania paszportu dyplomatycznego. W wyjątkowych wypadkach, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie przewożenia rzeczy zakazanych przez Komisję Dewizową, na które udający się zagranicę nie posiada zezwolenia, może być przeprowadzona dokładna rewizja celna bagażu.

Dalsza eliminacja prywatnego handlu zbożowego.

Rada Ministrów uchwaliła na ostatnim swem posiedzeniu rozporządzenie, zmieniające statut przedsiębiorstwa Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych. Zakłady te podlegały dotychczas bezpo-

Persil i Henko
*oto dwa środki,
bez których niema prania!*

średnio nadzorowi Min. Skarbu. Na podstawie uchwalonego obecnie rozporządzenia, nadzór nad P. Z. P. Z. przekazany został Ministrowi Rolnictwa.

Rozporządzenie to w drodze półoficjalnej komentowane jest jako konieczność, wywołana brakiem w handlu zbożowym solidnych i zasobnych firm prywatnych. W obecnej swej formie P. Z. P. Z. mają tedy być tem przedsiębiorstwem, które zdolne będzie do podejmowania większych transakcyj kompensacyjnych, wykonywania kontyngentów umownych i t. p.

Z argumentacją taką trudno się zgodzić. W rzeczywistości bowiem w handlu zbożowym jest sporo firm solidnych i zasobnych w kapitały i co niemniej ważne dobrze i zgodnie z wytycznymi państwowej polityki zbożowej prowadzącymi swe przedsiębiorstwa. Niestety bardzo często firmy te nie mają możliwości konkurować z Pezetami, które mają do swej dyspozycji pieniądze państwowe. Z tej przyczyny kapitał prywatny niejednokrotnie znajdzie się w obliczu konieczności wycofania się z tej dziedziny. Mimoto bardzo częste są wypadki, w których firmy prywatne z powodzeniem podejmują konkurencję z Pezetami, znajdującymi się w wyjątkowo dogodnej sytuacji.

Podanie P. Z. P. Z. pod pośredni nadzór Min. Rolnictwa, stanowi dalszy krok na drodze do wyeliminowania prywatnego handlu zbożowego.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XIX

Kraków, dnia 5 września 1936

Nr. 28.

TANIE WYCIEZKI NA TARGI JESIENNE

D O W I E D N I A i P R A G I

Wyjazdy zbiorowe lub indywidualne

➔ na dowolną ilość dni

Ostatni termin wyjazdu z Krakowa dnia 14-go września 1936 r.

LICZBA MIEJSC OGRANICZONA!

Informacje i zgłoszenia **wyłącznie:**

P. B. P. UNION LLOYD, Kraków, Szpitalna 36 - Tel.: 181-81

Pod ciężarem 13 tysięcy ustaw

Urzednicy i obywatele błądzą w gęstwinie przepisów

Żyjemy w przełomowych czasach. Wymagają one często zasadniczych zmian w przepisach prawnych, nieprzystosowanych już do zmienionych warunków życia. Prawo stanowi bowiem te ramy, które państwo zakreśla życiu obywateli, a tem samem rozwojowi organizmu państwowego.

Abey, spełniały swe właściwe zadanie, muszą one być jasne, zrozumiałe i znane.

Znajomość prawa nie była u nas niestety nigdy dostatecznie rozwinięta. Ale po 17-letniej działalności prawodawczej przedstawia się ona wręcz rozpaczliwie.

CZEGO SIĘ TRZYMAĆ?

Gdzie szukać obowiązujących przepisów? Prócz Dziennika Ustaw zawiera je Monitor Polski oraz szereg dzienników urzędowych, i 16 dzienników wojewódzkich.

Tymczasem objętość samego Dziennika Ustaw rozrosła się do blisko 40.000 stron.

Wydrukowano w nim prawie 13.000 ustaw i rozporządzeń.

Pozatem obowiązuje jeszcze ciągle olbrzymia ilość szczegółowych przepisów, odziedziczonych po państwach zaborczych, a pochodzących nierzadko jeszcze z XVIII wieku.

O wielu z nich dopiero sąd musi rozstrzygać czy moc ich wygasa, czy też trwa do dzisiaj.

W ustawach polskich nazbyt często powtarza się tak zwana

„OGÓLNA KLAUZULA DEROGACYJNA“,

to znaczy postanowienie, że wszystkie przepisy sprzeczne z daną ustawą, tracą moc. Zamieszczenie tej klauzuli jest oczywiście łatwiejsze dla referenta projektu ustawy, niż wyliczenie, jakie właściwie przepisy zostały uchylone.

Jednakowoż, jeśli dla specjalisty w danej dziedzinie wyliczenie takie sprawia widoczne trudności, to jak można wymagać od obywatela, by potrafił to lepiej wykonać?

GDZIE SZUKAĆ?

Samo zaś odszukanie niektórych przepisów „zaborczych“, nigdzie w Polsce nie wydawanych, a tembardziej nie przetłumaczonych, stanowi często trudność nie do przewyciężenia.

Tymczasem zamiast zastępować te przepisy nowymi, ustawodawca ogranicza się często do ogłaszania w Dzienniku Ustaw, że jakiś przepis z XIX wieku zostaje w kilku artykułach zmieniony.

ŁAMIGŁÓWKI

Wogóle nowelizacje tekstów ustawowych stanowią mękę nawet dla specjalistów, gdyż składają się z wyliczenia, iż w wierszu takim a takim, takie a takie słowa zostają zastąpione innemi.

Aby korzystać z tak zoperowanej ustawy, trzeba zatem mozolnie wprowadzać te zmiany do poprzedniego tekstu, wykreślając uchylone zdania i wyrazy i wpisując nowe.

Przy parokrotnej nowelizacji jednego przepisu, stanowiło olbrzymią i zupełnie nieproduktywną pracę. Czy nie lepiej byłoby, aby w Dzienniku Ustaw ukazywały się od razu teksty znowelizowane, a więc nie same zmiany, ale cały stary tekst, zmieniony według nowych wymogów. Żle bowiem, gdy Dziennik Ustaw wygląda jak łamigłówka.

Dużem ułatwieniem przy orjentowaniu się w obowiązującym stanie prawnym jest wydany przez ministerstwo sprawiedliwości

SKOROWIDZ OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW,

a przede wszystkim wydane obecnie zestawienie materiału Dziennika Ustaw z pominięciem przepisów, już nieobowiązujących.

DOBRE, ALE... NIEURZĘDOWE

Jednakowoż oba te wydawnictwa nie mają charakteru urzędowego, stanowią więc tylko pewne wskazówki, ale nie uwalniają od mozolnych poszukiwań na własną rękę w Dzienniku Ustaw, boć ostatecznie oficjalnie nie mają żadnej mocy obowiązującej, mogą zaś zawierać błędy. Dopiero wydanie urzędowe, któreby stałe zawierało ogół aktualnie obowiązujących przepisów, czyniąc zbędnymi poszukiwania w Dzienniku Ustaw położyłoby kres niepewnościom oraz mękom pogoni za przepisami, które rzeczywiście obowiązują.

Pozatem niewątpliwie zmienia się u nas przepisy zbyt często.

Zaprawdę lepiej zwolnić tempo prac ustawodawczych, niż wydawać przepisy, które natychmiast muszą ulec zmianie. Obywatel nie ma bowiem czasu wytechnąć nie może nigdy wżyć się w nowowprowadzony stan prawny, a już czyta w Dzienniku Ustaw, że musi się uczyć nowych przepisów.

Kupiectwo walczy o dach nad głową

Masowe zgromadzenia protestacyjne

Sprawa ta wciąż zaprzęta umysły tysięcy kupców, którym zmora dekretu o uchyleniu ochrony lokali handlowych z pod dowolności właścicieli domów spędza sen z oczu. Na apel **Krak. Stowarzyszenia Kupców** wpływają ze wszystkich stron rozpaczliwe listy, obrazujące ogrom nieszczęścia, jakie za sobą pociągnie wejście w życie nieszczęsnej noweli z dniem 30. września. Wszystkie te pisma przesłało Krakowskie Stowarzyszenie Kupców miarodajnym czynnikiem. Mimo pesymistycznego nastroju wśród kupiectwa, wierzymy głęboko, że decydujące czynniki rozważą w ostatniej —

choćby — chwili dewastację gospodarczą, jaką wprowadzi w uregulowane życie przedmiotowa nowela i bądź ją uchylą, bądź odroczą termin wejścia jej w życie, bądź wreszcie przytępią jej ostrze, znajdując jakieś kompromisowe wyjście. W całej Polsce odbywają się zgromadzenia kupieckie, wysuwające energiczne rezolucje w tej sprawie, a co charakterystyczne, że również właściciele realności, którzy równocześnie są kupcami-lokatorami innych domów, przyłączają się do tej akcji.

* * *

W niedzielę ub. odbyło się w Warszawie w wielkiej sali Twa Higienicznego zgromadzenie kupiectwa warszawskiego, zwołane przez Centralny Związek detaliczny kupiectwa chrześc., w celu omówienia sytuacji w związku z wymówieniem lokali handlowych po zniesieniu ochrony dla kategorii lokatorów.

Zgromadzeniu przewodniczył prezes Związku — p. Mierzejewski. Referaty wygłosili: adw. J. Stążewski i członek rady — p. Pintara. W dyskusji zabierali głos liczni mówcy. Zgromadzenie uchwaliło następującą rezolucję:

„Pomimo energicznych wysiłków, czynionych przez przedstawicieli zorganizowanego kupiectwa, dekret Prezydenta R. P. z dnia 14 listopada 1935 r., znoszący ochronę lokali przedsiębiorstw handlowych, do chwili obecnej nie został znowelizowany i niebawem wejdzie w życie.

Kupiectwo warszawskie, zgromadzone w dniu 30 sierpnia 1936 r. przez centralny Związek detaliczny

PRYWATNE
GIMNAZJUM
KOEDUKACYJNE
im. Ks. H. Kollataja
W KRAKOWIE, UL. CZAPSKICH 5.
z prawami szkół państwowych
 przyjmuje
WPISY

do klasy pierwszej oraz do klas wyższych w miarę wolnych miejsc. Uczniowie, którzy przed wakacjami złożyli egzamin wstępny do klasy pierwszej z niekorzystnym wynikiem, mogą być dopuszczeni po wakacjach do ponownego egzaminu w dniach od 1—6 września br.

Dla repetantów klas szóstych gimn. otwiera się w myśl zezwolenia Kuratorjum O. S. K. specjalny kurs.

KAŻDY WYTWÓRCĄ SWEGO PAPIEROSA
Z mieszanki 2-ch paczek tureckiego

Najprzedniejszego z przednim
 Można w zwijkach (tutkach)

ALTESSE

MOKKA — PEŁNOWATKI

Wyrobić 120 papierosów za zł 2-80

PRYW. DOKSZTAŁCAJĄCE KURSY
„WIEDZA“

KRAKÓW, UL. PIERACKIEGO 14.

przygotowują w drodze korespondencji i na lekcjach zbiorowych

Przyjmują **WPISY** na rok szkolny 1936/37 na:

1. Kurs maturalny gimn.
2. Kurs średni do egzaminu z 6-ciu klas gimn.
3. Kurs niższy (I. i II. kl. gimn. nowego ustroju)
4. Kurs do egz. z 7-miu klas szkoły powszechnej.

Wykładają wybitne siły fachowe.

O p ł a t y n i s k i e.

kupiectwa chrześcijańskiego R. P., dając wyraz zaniepokojenia wytworzoną sytuacją, ponownie stwierdza, że:

a) obce mu jest stanowisko, broniące ustawodawstwa wyjątkowego, jakim jest ustawa o ochronie lokatorów;

b) należyce docenia sytuację własności nieruchomości, dążącą słusznie do likwidacji warunków najmu lokali, opartych na przepisach ustawy o ochronie lokatorów;

c) likwidacja ustawy winna być dokonywana stopniowo, by nie powodowała wstrząsów, wysoce niepożądanych dla całokształtu życia gospodarczego.

Wobec tego, zebrani zwracają się do czynników rządowych o znowelizowanie omawianego dekretu Prezydenta R. P. w kierunku stopniowej likwidacji ustawy o ochronie lokatorów w przeciągu 3 lat, co dałoby możliwość powolnego przejścia na system zawierania dobrowolnych umów o najem lokali handlowych.

Stów. kupców odbyło również w sprawie nowelizacji dekretu P. Prezydenta o zmianie ustawy o ochronie lokatorów konferencje z przedstawicielami zrzeszeń własności nieruchomości miejskiej oraz na terenie ministerjum przem. i handlu i ministerjum sprawiedliwości.

Dnia 29 sierpnia delegację przedstawicieli centr. organizacji kupieckich i Związku Izb rzemieślniczych przyjął p. wicepremier inż. Kwiatkowski. Delegacja której przewodniczył prezes H. Brun, złożyła p. wicepremierowi wnioski, uzgodnione przez organizacje wymienione, a dotyczące projektów zmian w obowiązującym obecnie dekrete.

P. wicepremier obiecał wnioski rozpatrzyć i zwołać w tej sprawie konferencję.

* * *

W Łodzi w Zrzeszeniu kupców detalistów woj. łódzkiego odbyło się zebranie kupiectwa, poświęcone sprawie wyłączenia z pod ochrony lokatorów lokali handlowych.

Na zebraniu wskazywano, że najemcy lokali han-

dlowych, którzy od wielu lat prowadzą w danym lokalu przedsiębiorstwo, jako znajdującym się w odpowiednim i znanym punkcie (z czego właściciele nieruchomości zdają sobie dokładnie sprawę) zmuszeni są ulec wszelkim żądaniom właścicieli nieruchomości za obietnicę tegoż nieeksmitowania ich z zajmowanego lokalu. Zachodzi uzasadniona obawa, że lokale handlowe w dzielnicach handlowych w punktach szczególnie znanych i uczęszczanych, staną się przedmiotem handlu i spekulacji, albowiem lokale będą miały dużą ilość reflektantów, którzy wzajemnie się będą licytować na polu czynszu komornianego. Właściciele nieruchomości, mając do wyboru liczną ilość ofert, wybiorą oczywiście najintraćniejsze i w ten sposób dotychczasowy najemca pozbawiony będzie lokalu. W drodze wymówienia najemca straci więc swoje źródło utrzymania, albowiem niełatwo jest przenieść przedsiębiorstwo z jednego miejsca na drugie i na nowym miejscu doprowadzić przedsiębiorstwa do poprzedniego poziomu. Wskutek wielkiego popytu na lokale w dzielnicach handlowych, lokale te będą przechodziły z rąk do rąk i żaden kupiec nie będzie mógł spokojnie prowadzić swego przedsiębiorstwa, znajdując się w ciągłej obawie przed wypowiedzeniem.

Kupiec, znajdujący się stale na podminowanym gruncie, będzie słabszy zarówno pod względem kredytowym, jak i pod względem odpowiedzialności podatkowej. Wreszcie zachodzi obawa, że właściciele nieru-

CZEKOLADA

A. PIASECKI S. A.

Buchalter - bilansista wykonuje wszelkie prace księgowe za skromnem honorarjum. Zgłoszenia pod E. N. do Adm. Przeglądu Kupieckiego.

chomości pod groźbą wypowiedzenia lokalu, na którym najemcy szczególnie zależy (lokal, znajdujący się od dłuższego czasu w danym punkcie i posiadający ustaloną klientelę), zażąda komornego za dłuższy okres czasu (za rok, lub za dwa lata); już bowiem obecnie właściciele nieruchomości zapowiadają poszczególnym najemcom, że od przyszłego roku będą musieli zapłacić za rok z góry, gdyż inni reflektanci proponują zapłatę za dłuższy okres z góry.

Tego rodzaju praktyki właścicieli nieruchomości podważają egzystencję całego kupiectwa. W wyniku obrad zebrani uchwalili rezolucję, wyrażającą w związku z powyższymi rozważaniami, konieczność znowelizowania dekretu p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. w kierunku utrzymania ochrony lokatorów dla lokali handlowych.

WPISY

KRAKÓW

STRADOM 10

TELEF.: 164-40

**ŻYDOWSKA
ŚREDNIA
SZKOŁA
HANDLOWA**

WARUNKI PRZYJĘCIA:

7 KL. SZKOŁY POWSZECHNEJ
LUB I. KL. GIMNAZJALNA
i UKOŃCZONY 13 ROK ŻYCIA

SEKRETARJAT CZYNNY
codziennie od 10—2 i od 6—8 wiecz.

Zaprowadzić księgi - ale bez przymusu!

Nadmiernie podwyższone wymiary podatkowe nie spopularyzują tej instytucji

Min. skarbu wyjaśniło, że przy ustaleniu norm średniej dochodowości należy specjalną uwagę zwrócić na wymiar podatku dla płatników, którzy w roku 1935 opłacali zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu. Ze względu bowiem na okoliczność, że podatek ten jest ustalony na podstawie przeciętnych obrotów lat ubiegłych, kwoty w ten sposób ustalonego obrotu, nie mogą służyć za podstawę do ustalenia dochodów płatników za rok podatkowy 1936. Dlatego też min. skarbu wskazuje, że podstawą wymiaru powinien być obrót faktycznie osiągnięty w roku 1935, ustalony indywidualnie dla każdego płatnika. To samo dotyczy opłacających scalony podatek przemysłowy.

Zatem ci, którzy płacą zryczałtowany lub też zcalony podatek obrotowy, nie mogą liczyć na wymiar podatku dochodowego w stosunku do scalonego lub zryczałtowanego podatku obrotowego, zapłaconego za lata ubiegłe, lecz tylko w stosunku do faktycznie dokonanego obrotu w roku 1935 w ramach norm średniej dochodowości, których ustalenie pójdzie również po linii dokonanego obrotu w roku 1935.

Dalej min. skarbu wyjaśniło, że przy ustalaniu norm średniej dochodowości przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych itd. należy baczyć, aby rozpiętość stawek między poszczególnymi okręgami jednej izby i pomiędzy poszczególnymi izbami nie była dla jednych i tych samych branż zbyt znaczna, wobec czego pożądane jest wzajemne porozumienie się ze sobą izb sąsiadujących.

Należy zatem wnioskować, że po nakazie pewnej zupełnej niezależności terytorjalnej przy ustaleniu norm średniej dochodowości, przyjęte zostaną wyższe stawki. Jednakże istnieje przecież pewne i dość poważne uzależnienie stopnia dochodowości przedsiębiorstwa nawet bodaj o jednym i tym samym charakterze w zależności od jego miejsca i położenia. Są bowiem przedsiębiorstwa, które przy jednakowym obrocie i ich rozmiarze na terenie różnych miejscowości w kraju dają różne dochody. Wiadomą jest np. rzeczą, że im dalej na wschód, w kierunku kresów wschodnich, tem mniejszy jest dochód, ale nawet w jednym i tem samym mieście sklep w jednej dzielnicy nie może być pod względem dochodowości porównany do takiegoż sklepu w drugiej dzielnicy. Normy średniej dochodowości tych różnic nie przewidują, a tendencja, jak widzimy, zmierza ku zupełnemu usunięciu tych różnic.

Tendencja do rozpowszechniania obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych jest ze strony władz fiskalnych zrozumiała: wprowadza jasność i niesporną sytuację i umożliwia jak najdalej idące i sięgające opodatkowanie, unikając zbędnych

**P. T. Abonenci „Przeglądu Kupieckiego”
oraz Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców
mogą otrzymać zniżki do kinoteatru „Wanda”
w Adm. „Przeglądu Kupieckiego.”**

odwołań, rekursów i przeciążenia aparatu urzędniczego. Dlatego też najzdrowszym stosunkiem pomiędzy płatnikiem a władzą podatkową jest możliwość udowodnienia skutecznych obrotów za pomocą prowadzonych prawidłowo ksiąg handlowych.

Sfery gospodarcze, które u nas nie zżyły się jeszcze ze zwyczajem ujawniania swego majątku i swych czynności handlowych, co jest nierzadkim warunkiem przy prowadzeniu ksiąg handlowych, winny jednakże mieć tę pewność, że nader względnie i bodaj przychylne traktowanie ksiąg handlowych przy ich sprawdzaniu ze strony władz skarbowych będzie tarczą ochronną dla lojalnego kupca wobec jego nieuczciwego konkurenta i przyczyni się z drugiej strony do popularyzacji idei prowadzenia ksiąg handlowych. Skoro bowiem kupiectwo jest siłą rzeczy zmuszone do prowadzenia ksiąg handlowych, to należy je uznawać, unikając odrzucania tych ksiąg z powodu błahych nieprawidłowości, a eo ipso rozpowszechniać ideę prowadzenia ich, nie zaś drogą przymusu.

Nowość!

Karo-Franck

*przyprawa do kawy
w kostkach*

przynosi:

**duży popyt, szybki zbył
i lepszy zysk!**

15.000 zł. kary i 1 rok więzienia za nieuczciwą konkurencję

Kryzys ekonomiczny, załamując podstawy licznych placówek handlowych i przemysłowych, spowodował m. in. bardzo znaczne zaostrzenie się konkurencji. Najczęściej jednak przejawy tej walki konkurencyjnej są wielce szkodliwe, bowiem przybierają formę nieuczciwej konkurencji, godzącej w byt placówek gospodarczych, których właściciele nie stosują nieuczciwych sposobów handlu.

Spowodowało to, iż sprawa wydania ustawy normującej stosunki w handlu, a głównie biorącej w obrońę handel prowadzony uczciwie, oraz zwalczającej nieuczciwą konkurencję, stała się rzeczą wielce aktualną. Właśnie projekt podobnej ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji został opracowany przez władze ministerjalne. Zgodnie z tym projektem każdy czyn choćby nieumyślny, lecz który „będąc sprzeczny z dobremi obyczajami kupieckimi lub uczciwością kupiecką, umożliwia lub ułatwia jednemu kupcowi wdzieranie się w klientelę drugiego kupca” uważa się za nieuczciwą konkurencję.

Czynami takimi w zrozumieniu projektu ustawy są, gdy handlujący:

a) posługuje się dla oznaczenia swego przedsiębiorstwa oznakami używanymi przez innego przedsiębiorcę lub dla oznaczenia towarów, pochodzących ze swego przedsiębiorstwa, posługuje się oznaczeniem używanym przez innego przedsiębiorcę;

b) w celu zniechęcenia klienteli do innego przedsiębiorstwa w jakikolwiek sposób wyraża ujemną opinię o tem przedsiębiorstwie;

c) w swoim przedsiębiorstwie wykorzystuje tajemnice handlowe innego przedsiębiorstwa bez wzglę-

du na to, w jaki sposób tajemnice te posiadał;

d) nakłania lub namawia kogokolwiek, kto zna tajemnice handlowe innego przedsiębiorstwa do wyjawienia tych tajemnic bez względu na sposoby przytem namawianiu lub nakłanianiu użyte;

e) w ogłoszeniach swych i reklamach podaje nieprawdziwe, zmyślane właściwości reklamowanych przez siebie towarów lub swego przedsiębiorstwa;

f) niezapłacony gotówką swemu dostawcy towar sprzedaje poniżej cen, jakie według zwykłej kalkulacji kupieckiej należałoby pobierać;

g) w jakikolwiek sposób stara się wywołać mylne mniemanie, że stwarza wyjątkowo dogodne warunki kupna lub sprzedaży;

h) ofiaruje towar do sprzedaży, oświadczając, że jest on tańszy o pewien procent od cen wskazanego przedsiębiorstwa konkurencyjnego lub ofiarowując towar do sprzedaży, przyrzeka ustalić cenę o pewien procent niższą niż ceny wskazanego przedsiębiorcy konkurencyjnego.

Bardzo rygorystycznie zwalczana jest nieuczciwa konkurencja, gdyż zgodnie z tym projektem każdy kto stosuje nieuczciwą konkurencję karany będzie grzywną do 15.000 zł. względnie karę 1 roku więzienia, ewentualnie obu tymi karami razem.

Prócz tego kupiec, który wskutek nieuczciwej konkurencji poniósł straty, domagać się może odszkodowania, przyczem udowodnić swe straty musi tylko wówczas, gdy żądane odszkodowanie przekracza 15 tys. zł.

Z powyższego wynika, iż w wypadkach, gdy poszkodowany wskutek nieuczciwej konkurencji, kupiec

OŁÓWKI**GRAFITOWE, KOPJOWE I KOŁOROWE
DLA SZKÓŁ, BIUR I RYSOWNIKÓW****POLECA:****Polska Fabryka Ołówków****L. i C. HARDTMUTH-LECHISTAN
SP. AKC. W KRAKOWIE****Gener. zastępstwo: Bernard Ratz Kraków, Czarnowiejska 70
Do nabycia we wszystkich składach papierniczo-piśmienniczych**

żąda odszkodowania mniejszego niż 15 tys. złotych, w takim wypadku nie potrzebuje on udowadniać wysokości swych strat. Sprawy o nieuczciwą konkurencję podpadać będą pod kompetencję sądów okręgowych, przy czym sąd nie ma prawa wchodzić w to, czy czyn ten istotnie podpada pod pojęcie nieuczciwej konkurencji, bo rozstrzyganie tych kwestyj projekt ustawy pozostawia wyłącznie izbom przemysłowo - handlowym.

Każda izba przemysłowo - handlowa obowiązana będzie na żądanie zainteresowanego kupca lub zrzeszenia z danego okręgu ustalić, czy opisany konkretny czyn (ale bezwzględnie bez podania nazwiska, firmy, o którą chodzi) jest zgodny czy też sprzeczny z dobrami obyczajami i uczciwością kupiecką, lub czy podana cena jest zgodna z ceną ustaloną wedle zasad zwykłej kalkulacji kupieckiej. Opinia — decyzja izby przemysłowo - handlowej w tym względzie jest dla sądu miarodajna. Nie może jej zmienić, najwyżej ma możliwość zwrócić się do innej izby o potwierdzenie lub zaprzeczenie jej słuszności.

Odpowiedzialność karno-skarbowa przy odprawie celnej.

Wobec zachodzących wątpliwości czy przy zgłoszeniu ogólnem do odprawy celnej może mieć miejsce odpowiedzialność karna skarbową, Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że stosownie do § 48 ust. 6 przepisów wykonawczych do prawa celnego przy zgłoszeniu ogólnem — do odprawy celnej strona jest obowiązana podać m. in. również nazwę handlową lub pocztową towaru i że wobec tego wdrożenie postępowania karnego skarbowego jest prawnie uzasadnione w następujących wypadkach:

1) Gdy przy rewizji zostanie stwierdzone, że w przesyłce, oprócz towaru zgłoszonego ogólnie do odprawy celnej, znajduje się również towar, zapakowany lub ukryty w sposób wskazujący na zamiar uchylenia tego

towaru od powinności celnej (np. ze względu na wyższe cło lub zakaz przywozu), choćby nawet ukryty towar podpadał pod tę samą nazwę handlową lub potoczną, co towar zgłoszony. Zamiar uchylenia towaru od powinności celnej może być ujawniony m. in. na podstawie ewentualnie zajętej korespondencji i innych okoliczności.

2) Gdy rewizja celna wykaże, że zamiast lub oprócz towaru zgłoszonego do odprawy celnej znajduje się towar, chociaż niekryty, lecz gatunkowo lub rodzajowo inny, niż towar zgłoszony, t. zn., że towar stwierdzony przy rewizji celnej nie podpada w całości lub częściowo pod tę samą nazwę handlową lub potoczną, co towar zgłoszony. Np. zgłoszono do odprawy tkaniny, a w przesyłce oprócz tkanin znajduje się konfekcja; zgłoszono do odprawy celnej wyroby z żelaza, a znaleziono również wyroby z gumy i t. p.

Natomiast, jeżeli w przesyłce znajdują się (nieukryte) różne towary, podpadające pod podaną przez stronę nazwę handlową lub potoczną, choćby taryfowo podlegające różnym stawkom celnym, to niema podstawy prawnej do wdrażania postępowania karnego skarbowego, gdyż przy zgłoszeniu ogólnem strona nie jest obowiązana podawać przynależności taryfowej towaru.

Fakt, że towar zgłoszony ogólnie był uprzednio poddany wstępnemu badaniu, powinien być brany pod uwagę przy wymiarze kary jako okoliczność obciążająca.

Buchalter-bilansista (rutynowana siła) zaprowadza prawidłową księgowość, którą kupiec **osobiście** prowadzić potrafi i którą Urząd Skarbowy uznaje. Zaprowadza księgi według różnych systemów, także najnowszy **System przebitkowy** (automatyczna kontrola!) Ewentualnie prowadzi też księgowość godzinowo. Przeprowadza kontrolę zaniedbanej księgowości. Sporządza **Bilanse**. Zgłoszenia pod: „Gwarancja“ do „Przeglądu Kupieckiego„.

ZAKŁAD RYTOWNICZY
WYTWÓRNIĄ PIECZATEK
I ETYKIET TŁOCZONYCH RÓŻNOKOLOROWYCH
A. FISCHHAB
GRODZKA 46. KRAKÓW TEL. 132-56.

RYTUJE
w złocie, srebrze,
mosiądzu, stali itp.
WYKONUJE:
PIECZĄTKI KAUCZUKOWE,
do sygnowania
skrzyń i worków.
ETYKIETY TŁOCZONE
oraz
SZYLDY
emaljowane i metalowe.

ROK ZAŁOŻENIA 1890

WYTWÓRNIĄ
MEBLI
WYKWINTNYCH**F. R. NAJDER**
KRAKÓW 33
KROWODERSKA

TELEFON 176-48

Lokal wystawowy: ulica Basztowa 13 „FENIKS“
Posiada na składzie gotowe meble
Wykonuje zamówienia według najnowszych projektów
CENY PRZYSTĘPNE !!

szego usprawnienia działalności komisji miejskich.

Wywody radnego Freunda znalazły na Radzie ogólne uznanie.

W toku dyskusji nad sprawą **rozbudowy sieci miejskich kolei elektrycznych w Krakowie**, radny, wiceprezes Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, Marjan Szyf, zgłosił i uzasadnił następującą rezolucję:

Rada miejska zaleca:

1. przebudować jaknajwcześniej, o ile możliwości w bieżącym jeszcze roku, odcinek linii Nr. 1. od Ratusza przy pl. Wolnica w następujący sposób:

Po uprzednim sporządzeniu od Ratusza przy pl. Wolnica do mostu im. Marszałka Piłsudskiego, nowej trwałej nawierzchni, należy przedłużyć trasę obecnej linii Nr. 1. od Ratusza poprzez ul. Krakowską do mostu Marsz. Piłsudskiego, a stąd przeprowadzić ją wzdłuż ul. Podgórskiej przez ul. Mostową i wzdłuż pl. Wolnica tuż obok Ratusza przez ul. Krakowską ku ul. Stradom.

Powstanie w ten sposób od Ratusza przy pl. Wolnica poprzez końcowy odcinek ul. Krakowskiej i wzdłuż Pl. Wolnica jednotorowa, pętlicowa linia tramwajowa, która obsłuży dwie nowe ulice bez szkody dla dotychczasowej trasy, oraz bez wielkich kosztów, gdyż materiał szynowy nie ulegnie powiększeniu, a jedynie przeniesiony zostanie z jednego miejsca na inne.

2. Poleca się umieścić na pierwszym miejscu planu inwestycyjnego K. M. K. E. rozbudowę, a temsamem zmianę trasy linii Nr. 6, od wylotu ul. Lwowskiej wzdłuż odcinka ul. Bolesława Limanowskiego ku ul. Wielickiej, o ile możliwości do stacji Kraków-Płaszów, najmniej zaś do wiaduktu kolejowego przy ul. Wielickiej. W tym ostatnim wypadku należy dążyć do szybkiej, dalszej rozbudowy linii Nr. 6. z jednej strony do stacji Kraków-Płaszów, z drugiej do Prokocimia.

Powyższa rezolucja została uchwalona.

Kronika.

Z POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ W KRAKOWIE

Na pierwszym, powakacyjnym posiedzeniu Rady Miasta Krakowa poruszyli członkowie Klubu radnych żydowskich szereg nader ważnych i aktualnych spraw, a mianowicie:

Prezes Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, radny **Schechter** wezwał Zarząd Miejski do bezzwłocznego **uzupełnienia komisji Zarządu Miejskiego**, powołując się na to, że Klub radnych żydowskich zgłosił kilka miesięcy temu swoich reprezentantów zarówno z pośród członków Rady miejskiej, jak i z poza Rady, do poszczególnych komisji. Prezes Schechter podkreślił, że **proponowani przez radnych żydowskich, przyszli członkowie komisji Zarządu Miasta**, są ludźmi fachowymi i niewątpliwie dla dobra miasta bardzo wiele zdziałać mogą.

Zarząd Miasta przyrzekł sprawę, przez prezesa Schechtera poruszoną, załatwić w najbliższym czasie pozytywnie.

W ciągu dalszej dyskusji radny **Freund** wskazał na wysoce stroniczy i dla miasta szkodliwy **przydział dostaw dla miasta oraz robót miejskich**. Radny Freund przytoczył szereg rażących wypadków, które ze szkodą miasta załatwione zostały niewłaściwie, a to celem uniemożliwienia dostawcom i rzemieślnikom żydowskim dostaw względnie wykonania robót miejskich. Temu zapobiec będzie można jedynie drogą uzupełnienia i więk-

Z IZBY PRZEMYSŁOWO - HANDLOWEJ W KRAKOWIE

P R Z E T A R G:

Izba Przemysłowo - Handlowa w Krakowie podaje do wiadomości zainteresowanym, że Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie rozpisała przetarg publiczny na naprawę żelaznej konstrukcji wiaduktu drogowego nad torami w ul. Warszawskiej w Krakowie, z terminem składania ofert do dnia 29 bm.

Blizsze szczegóły w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie, pokój nr. 189a.

TERMIN PŁATNOŚCI PODATKU DOCHODOWEGO

Urzędy skarbowe rozpoczęły rozsyłanie nakazów w związku z wymiarem podatku dochodowego za rok 1935. Zgodnie z obowiązującymi przepisami termin płatności tego podatku mija dnia 15 września dla tych płatników, którzy otrzymali nakaz w terminie do 15 sierpnia. Natomiast ci wszyscy płatnicy, którym nakaz wręcza się po tym terminie mają obowiązek wpłacenia podatku według wymiaru, po odliczeniu wpłaconej zaliczki przy składaniu zeznania w ciągu 30 dni od daty otrzymania nakazu. Odwołanie od wymiaru podatku dochodowego mają być składane do właściwego urzędu skarbowego w terminie 30 dni. Złożenie odwołania nie wstrzymuje obowiązku wpłacenia należnej sumy. Każdy płatnik ma prawo złożyć na ręce naczelnika urzędu skarbowego podanie z prośbą wstrzymania egzekucji aż do czasu rozpatrzenia odwołania.

PŁATNOŚĆ PODATKÓW W MIES. WRZEŚNIU

W miesiącu wrześniu płatne są następujące podatki:

1) do dnia 25 września — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936, w wysokości podatku przypadającego od obrotu, osiągniętego w sierpniu, przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia — a z innych przedsiębiorstw, przez przedsiębiorstwa handlowe 1-ej i 2-ej kategorii oraz przemysłowe 1—5-ej kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

2) do 15 września — II rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1936 przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe;

3) do 15 września — podatek dochodowy na rok 1936 przez płatników, którym nakazy płatnicze; na ten podatek doręczono w terminie do dnia 15. sierpnia br. Termin płatności dla płatników, którzy nakazy płatnicze otrzymają po dniu 15 sierpnia r. b., upływa z 30-ym dniem po doręczeniu nakazu;

4) do 7 września — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w sierpniu r. b.

Ponadto płatne są we wrześniu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymają nakazy płatnicze.

WYMIANA ZAGRANICZNYCH ŚRODKÓW PŁATNICZYCH PRZEZ CUDZOZIEMCÓW

Komisja dewizowa upoważniła oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe do zamiany cudzoziemcami przywiezionych przez nich zagranicznych środków płatniczych, jeśli są one wyszczególnione w zaświadczeniu o przywozie, wydanym przez organy celne, oraz imiennych czeków turystycznych (trawelers cheques), wystawionych zagranicą, jeśli dany cudzoziemiec jest pierwotnym właścicielem czeku turystycznego:

a) na inne zagraniczne środki płatnicze, opiewające na tę samą walutę obcą;

b) do wysokości równowartości zł. 200 na inne zagraniczne środki płatnicze, opiewające na inną walutę zagraniczną;

c) w wyjątkowych wypadkach w stosunku do zagranicznych turystów, którzy przy wyjeździe z Polski pragną pozostałą część pieniędzy polskich, uzyskanych ze sprzedaży przywiezionych zagranicznych środków płatniczych, nie użytą w Polsce, a nie przekraczającą zł. 200, zamienić z powrotem na walutę zagraniczną, komisja zezwala na zamianę na zagraniczne środki płatnicze, opiewające na taką samą walutę, jak kupione pierwotnie od tegoż cudzoziemca. Zamiana taka może nastąpić tylko wówczas, jeśli cudzoziemiec może wykazać się imiennem pokwitowaniem, stwierdzającym sprzedaż przywiezionych środków płatniczych, uprawnionemu do skupu przedsiębiorstwu bankowemu.

Komisja Dewizowa upoważniła poza tem oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe do wydawania zgłaszającym się klientom reszty z banknotów zagranicznych, których część została zaofiarowana do skupu, w takich samych pieniądzach zagranicznych. N. p. klientowi posiadającemu banknot 100-dolarowy i zamierzającemu sprzedać bankowi 50 dolarów, można wydać resztę, t. j. dolarów 50 w banknotach dolarowych.

**Ogłaszajcie się
w „Przeglądzie Kupieckim”**

WYKAZ

procentów średniej dochodowości przedsiębiorstw, zajęć przemysłowych i wolnych zawodów do wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1936, ustalony przez Izbę Skarbową, w Krakowie (dochody z roku 1935).

L. p.	Rodzaj przedsiębiorstwa	Procent średniej dochodowości ustalony przez Izbę Skarbową		L. p.	Rodzaj przedsiębiorstwa	Procent średniej dochodowości ustalony przez Izbę Skarbową	
		hurt	detal			hurt	detal
A. Przedsiębiorstwa handlu towarowego :				56	Sklepy kolonjalne	3	8
1	Apteki a) obroty z ubezpieczalniami		10—15	57	" kol. gastronomiczne	5	10—12
	b) " pozostałe		15—20	58	" kol. ze sprzedażą wódek i win	5	10—12
2	Apteczne składy	6	10—12	59	Sprzedaż wódek i win	5	10—12
3	Mydlarnie						

L. p.	Rodzaj przedsiębiorstwa	Procent średniej dochodowości ustalony przez Izbę Skarbową		L. p.	Rodzaj przedsiębiorstwa	Procent średniej dochodowości ustalony przez Izbę Skarbową	
		hurt	detal			hurt	detal
18	Zakłady pogrzebowe		25	37	Pracownie kapeluszy damskich		20
19	Biura prośb		70	38	„ piór i kwiatów sztucznych		20
20	Biura ogłoszeń		30	39	Fabryki trykotarzy		12
21	Pośrednictwo pracy i biuro wyw. inform.		50	40	Szarpiarnie		12
22	Domy i kantory agenturowo-komisowe		45	41	Przędzalnie		12
23	„ „ ekspedycyjno-przewozowe		15	42	Tkalnie		10
24	Komunikacje samochodowe		10	43	Wykończalnie		10
25	Prywatne zakłady naukowe		15	44	Farbiarnie		15
26	Wypożyczalnie książek	10—15		45	Pralnie		10
27	Szkoły tańców		30	46	Magle białeżniane		20
28	Kolektura loterii (od prowizji)		60	46	„ tekstylne		30
29	Domy bankowe		20	47	Wyrób szat liturgicznych		10
30	Kantory wymiany		25	48	Zakłady wyrobów powroźniczych		12
	C) Przedsiębiorstwa przemysłowe:			49a	„ bednarskie i kołodziejskie		12
1	Wypiek ciemnego pieczywa		5	50	— — — — — — — — — —		
1a	Wyp. ciem. piecz. przy sprzed. konsumcyjnej		9				
1b	„ bułek „ „ „		8	51	Zakłady instalacyjne		15
	„ bułek „ „ „		11	52	Malarstwo pokojowe		10
2	Zakłady wyrob. cukiernicz. i wypiek ciast	4	12	53	Tartaki przecierające własne drzewo		8
3	Fabryki pierników		10	54	„ obce „		12
4	Masarnie	5	15	55	Zakłady wyrobów chemicznych		10
5	Fabryki konserw		9	56	Wyroby mydła i świec		8
6	Gorzelnie		6	57	Pracownie wyrobów rymarskich		12
7	Rektyfikacje		15	58	„ galanterji skórzaney		12
8	Fab yki wódek i likierów		8	59	Ciesielstwo		12
9	„ drożdży		25	60	Zakłady kowalskie i ślusarskie a) kowalskie		7
10	Miodosytnie		10		b) ślusarskie		10
11	Browary		7	61	Zakłady szklarskie		10
12	Octownie		10	62	„ blacharskie budowlane		10
13	Zakłady wód sztucznych		15	63	„ „ galanteryjne		8
14	Krochmalnie		10	64	Warsztaty mechaniczne i automobilowe		12
15	Olejarnie z własnego siemienia		7	65	Zakłady fryzjerskie		15
15a	„ z cudzego „		7	66	Zakłady stolarskie meblowe		12
16	Młyny wodne przy wymiale własnego zboża		8	67	„ „ budowlane		7
17	„ „ „ „ cudzego „		20	68	Wyręby leśne		15
18	„ parowe „ „ własnego „		3	69	Drukarnie		6—11
19	„ „ „ „ cudzego „		5	70	Przemysł dorożkarski		
20	Kopalnie nafty i gazów ziemnych		15	70a	dorożki konne		8
21	Rafinerje nafty		20	70b	dorożki samochodowe		10
22	Elektrownie		25	71	Zakłady introligatorskie		10
23	Cegielnie		11	72	„ wyrobów ceramicznych		10
24	Betonarnie		9	73	Wytwórnice win owocowych		3
24a	Cementownie		10	74	Zakłady fotograficzne		12
25	Zakłady wapienne		9	75	Wywoływanie zdjęć fotograficznych		35
26	„ szewskie		10	76	Budowa karoserji		12
27	Huty szklane		10	77	Wyroby z włosia i szczeciny		12
28	Fabryka obuwia mechanicznego		6	78	Ogrodnictwo		15
29	Pracownia cholewek		10		D. Osobiste zajęcia przemysłowe:		
30	Garbarnie		8	1	Ekspedytorzy (nieutrzymujący oddzielnych		
31	Zakłady krawieckie		12		biur i pomocników, lecz trudniący się oso-		
32	„ kuśnierskie	12—15			biście cleniem i poleceniem osób trzecich		60
33	Pracownie białizny		12	2	Maklerzy giełdowi		60
34	Wytwórnice szelek		12	3	Pośrednicy handlowi i biurem		40
35	Pracownie czapek i kapeluszy		10	3a	„ „ bez biura		45
36	Pracownie gorsetów		15				

Wszelkie druki

pięknie i tanio ♦ wykonuje

Drukarnia Józefa Fischera

Kraków, Grodzka 62

Telefon Nr. 104-12